

Saksutgreiing

SAKSGANG

Styre, utval, komite m.m.
Kommunestyret

Møtedato
16.06.2015

Saksnr
059/15

Sakshandsamar: Børge Tvedt	Arkiv: FA-S10	Arkivsaknr 12/643
-------------------------------	------------------	----------------------

Høyringsuttale frå Jølster kommune vedkommande konsesjonssøknadar med konsekvensutgreiing for kraftutbygging i Jølstra

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Jølster kommune tilrår at det vert gjeve konsesjon til Sunnfjord Energi AS for kraftutbygging i Jølstra.

Ut frå ei heilskapleg vurdering meiner kommunestyret at konsesjon til Sunnfjord Energi AS for bygging og drift av Jølstra kraftverk har større fordelar enn ulemper for lokalsamfunn, kommunen og storsamfunnet.

Dei evigvarande konsekvensane for fiske, friluftsliv og reiseliv som følgje av utbygging av Jølstra vert gjennom utbyggingsavtalen med Sunnfjord Energi AS samla sett redusert og kompensert for.

Utbyggingsavtale mellom Jølster kommune og Sunnfjord Energi AS følgjer med kommunen si høyringsuttale.

Det vert elles vist til administrasjonen si saksutgreiing frå september 2014 i høve NVE sitt vidare arbeid med konsesjonssøknaden.

Handsaming i Kommunestyret 16.06.2015:

Jan Ove Flaten viser til tidlegare handsaming, der han som grunneigara er funnen ugild jf fvl § 6 a, gjekk frå handsaminga, Hildegunn Huus møtte i saka

Siv - Karin Hestad viser til tidlegare handsaming, der ho med styreverv i Sunnfjord energi er funnen ugild jf fvl § 6 e, gjekk frå handsaminga det møtte ikkje varamedlem

Ordførar orienterte

Jakob Andre Sandal SV, nytt framlegg (både til sak 58 og 59) :

Jølster kommune kan ikkje tilrå utbygging av Jølstra kraftverk slik konsesjonssøknadane frå Nordkraft AS og Sunnfjord Energi AS ligg føre

Røysting:

Det vart først røysta over SV sitt framlegg til vedtak

Sv sitt framlegg fall med 4 mot 20 røyster

Rådmannen sitt framlegg til vedtak vart vedteke med 20 mot 4 røyster

KST-059/15 Vedtak:

Jølster kommune tilrår at det vert gjeve konsesjon til Sunnfjord Energi AS for kraftutbygging i Jølstra.

Ut frå ei heilskapleg vurdering meiner kommunestyret at konsesjon til Sunnfjord Energi AS for bygging og drift av Jølstra kraftverk har større fordelar enn ulemper for lokalsamfunn, kommunen og storsamfunnet.

Dei evigvarande konsekvensane for fiske, friluftsliv og reiseliv som følgje av utbygging av Jølstra vert gjennom utbyggingsavtalen med Sunnfjord Energi AS samla sett redusert og kompensert for.

Utbyggingsavtale mellom Jølster kommune og Sunnfjord Energi AS følgjer med kommunen si høyringsuttale.

Det vert elles vist til administrasjonen si saksutgreiing frå september 2014 i høve NVE sitt vidare arbeid med konsesjonssøknaden.

Saksutgreiing:

Kommunestyret gav 09.09.14 [høyringsuttale](#) til konsesjonssøknad for kraftutbygging i Jølstra.

Kommunestyret sette i uttalen ei rekke vilkår for å tilrå utbygging av Jølstra kraftverk. Desse vilkåra vart satt for å sikre avbøtande tiltak og føreseieleg økonomiske rammer for kommunen.

Etter at Jølster kommune gav høyringsuttale har Sunnfjord Energi AS jobba vidare med prosjektet, og har no utarbeidd ei tilnærma komplet teknisk plan for utbygginga. Sunnfjord Energi AS prosjekterer i si utbygging fikserist/stengsel ved inntaket i Tongahølen, og inntaksdammen har fiskepassasje på strekninga mellom Kvamsfossen og Tongahølen. Nordkraft AS har i tilbakemelding til kommunen og ved sluttsynfaringa stadfesta at dei ikkje jobbar vidare med planlegging av utbygginga før dei evt. får positiv innstilling til konsesjon frå NVE.

På bakgrunn av at Jølster kommune no har inngått utbyggingsavtale med Sunnfjord Energi AS i høve Jølstra kraftverk, tilrår rådmannen at Jølster kommune sender ny høyringsuttale.

Rådmannen viser til [saksutgreiinga](#) i sak 051/14. Dei faglege tilrådingane i saksutgreiinga står ved lag. Rådmannen gav slik samla vurdering i saka:

«Det ligg føre to konsesjonssøknader som begge har negative og positive konsekvensar. Administrasjonen har i saksutgreiinga gjort greie for negative konsekvensar som først og fremst dreiar seg om konsekvensar fiske, friluftsliv, rafting og reiseliv. Konsekvensane må vurderast i eit evigvarande perspektiv.

Ettersom kommunen på noværande tidspunkt ikkje kjenner til kva vilkår som vil bli satt for å avbøte ulemper i ein eventuell konsesjon, er det krevjande å vurdere ulempene opp mot fordelane ved tiltaket. Det er administrasjonen sitt syn at de tiltaka som er foreslått i konsesjonssøknadene ikkje er tilstrekkelege for å avbøte ulempene. Utan ytterlegare avbøtande tiltak er det administrasjonen sitt syn at ulempene overstiger fordelane for lokalsamfunnet.

Oppsummert er viktigaste negative konsekvensar:

- *Fare for spreing av øyrekyte til Movatnet*
- *Fare for genetisk utvatning av storaure i Movatnet*
- *Redusert vassføring, med redusert oppleving av elva for friluftsliv*
- *Jølstra vert ikkje lenger ei elv for rafting og elvepadling*
- *Negative konsekvensar for reiseliv og friluftsliv som følgje av ovanståande*
- *Støy, støv og ristingar i anleggsfasen*

Det er noko forskjell i dei to prosjekta, ved at konsesjonssøknaden frå Sunnfjord Energi AS omfattar er lengre elvestrekning. Dette medfører ei noko høgare negativ konsekvens for miljøet. Elles vurderer Jølster kommune at verknaden for miljø, natur og friluftsliv er relativt like for dei to konsesjonssøknadene.

Oppsummert viktigaste positive konsekvensar:

- Auka inntekt for Jølster kommune
- Inntekt til grunneigarar frå fallrettane, med positiv ringverknad for lokalsamfunnet
- Produksjon av ny, fornybar energi til nytte for region og storsamfunn i samsvar med overordna målsettingar for fornybar energi i Noreg og EU

Sunnfjord Energi AS sitt prosjekt vil gje Jølster kommune auka inntekt med kr. 5.930.000,-. Nordkraft AS sitt prosjekt vil gje auka inntekt med kr. 4.135.000,-.

Av dei samla årlege inntektene inngår konsesjonskraft, konsesjonsavgifter, eigedomsskatt og naturressursskatt. Det er viktig å være klar over at eigedomsskatt på kraftverk vert rekna av et "makstak" på 2,74 kr/kWh, og at satsen for naturressursskatt står fast (1,1 øre per kWh). Dette medfører at inntektene frå høvesvis eigedomsskatt og naturressursskatt vil tape seg i realverdi. Vidare er naturressursskatten gjenstand for utjamning over det kommunale inntektssystemet, slik at den reelle effekten blir redusert for Jølster kommune.

Når det gjeld inntekt til grunneigarane, har Nordkraft AS avtale med grunneigarar oppstrøms Stakaldefossen som regulerer kva inntekt dei sit att med. Sunnfjord Energi AS har avtale med grunneigarar nedstrøms Stakaldefossen, og vil vere avhengig av oreigning av fallrettane oppstrøms Stakaldefossen for å gjennomføre tiltaket. I Jølster har kommunestyret lagt sterkt vekt på grunneigarane sine rettar ved kraftutbyggingar, og mange av småkraftutbyggingane i kommunen er gjennomført av grunneigarane. I denne saka vurderer administrasjonen at det er vanskeleg i skilje mellom kva konsesjonssøknad som best vil ta i vare grunneigarane sine rettar. Administrasjonen er ikkje kjent med kva avtale dei to utbyggerane har med grunneigarane for dei respektive fallrettane, og kan derfor vanskeleg vurdere kva utbygger som samla sett best tek i vare grunneigarane sine rettar og inntekter.

Samla sett er det ikkje uvesentlege negative konsekvensar ved utbygginga for begge prosjekta. Spørsmålet kommunestyret må ta stilling til er om fordelane ved tiltaket samla sett er større enn ulempene. Dei negative konsekvensane kan i stor grad reduserast ved avbøtande tiltak, men administrasjonen er ikkje fullt ut nøgd med dei avbøtande tiltaka som er skissert i konsesjonssøknadene. Særleg dei negative konsekvensane ved at rafting og elvepadling ikkje lenger er mogeleg, og den reduserte opplevinga og verdien for Jølstra som fiskeelv er vesentlege. Dette vil påverke reise- og friluftslivsnæringa, og administrasjonen kan ikkje sjå at dei inntekter ei utbygging av eit av prosjekta vil gje kommunen og lokalsamfunnet i tilstrekkeleg grad gjev kompensasjon for denne ulempa. Dette kunne vore ytterlegare kompensert gjennom dei tiltaka kommunen sitt forhandlingsutval har sett fram i utkast til utbyggingsavtale overfor utbyggerane. Korkje Sunnfjord Energi AS eller Nordkraft AS har vore villige til å reelt forhandle om utbyggingsavtale på noverande tidspunkt.

Bygging av kraftverk i Jølstra vil gje eit stort volum av overskotsmasse som må deponerast. Jølster kommune ønskjer å bygge ut Moskog industriområde som ligg rett ved det planlagde Jølstra kraftverk, og det ligg allereie føre ein godkjent reguleringsplan for industriområdet. Administrasjonen vurderer at bruk av massane i forbindelse med opparbeiding av industritomt vil sikre ein god gjenbruk av overskotsmassane. Etersom utbygger uansett må deponere massane, er det administrasjonen sitt syn at gjenbruk i Moskog industriområde er en "vinn-vinn"-situasjon for utbygger og Jølster kommune. For å sikre ein fornuftig og rasjonell bruk av massane er det viktig at det blir satt vilkår om dette i ein eventuell konsesjon. Frå kommunen sin side er det ein føresetnad at massane vert transport og planert

av utbygger. I tillegg må utbygger ved behov syte for naudsynt behandling av masse slik at dei blir eigna for bruk til opparbeiding av industritomt.

Administrasjonen vurderer at det vil vere avgjerande at lokalsamfunnet får kompensert ulempene for fiske og reiseliv/næringsliv gjennom fiskefond og næringsfond. Jølster kommune har positiv erfaring med dette frå utbygginga av Kjøsnesfjorden, der fiskefondet har bidrege både til vesentlege tilretteleggingstiltak for fiske, og gjennom tilskot til uttak av øyrekyte. Næringsfondet frå Kjøsnesfjordutbygginga har styrka både kommunen sine utviklingsressursar på næringsområdet, og bidrege til konkrete næringstiltak. Administrasjonen vurderer at ei slik kompenserande løysing bør vere på plass for at dei samla fordelane for lokalsamfunnet skal vere større enn ulempene. Utan dette er det ei vurdering om kommunen og lokalsamfunnet sine ulemper overstig fordelane.

Ut frå ei samla vurdering er vil derfor administrasjonen rå til at det ikkje vert gjeve konsesjon for utbygging av Jølstra kraftverk dersom følgjande punkt ikkje følgjer som ein del av NVE si innstilling.

- Det må etablerast reinskerist/fiskestengsel ved inntaket til tunnel i kraftanlegget
- Det vert sett i verk radiomerking av storaure for å sjå på områdebruk både før, under og minimum 5 år etter arbeidet med reguleringa er ferdig.
- Det vert etablert gangbru med ei breidde på 2 m og universell utforming over Kvamsfossen for å legge til rette for bruk av friluftsområde
- Det vert utarbeidd plan for tursti og gjenbruk av anleggomsråde for friluftsføremål. Det er eit minstekrav at utbygger etablerer og byggjer rundsti og gangbru over elva ved Kvamsfossen som knyt saman turstiar på begge sider av elva. Rundsti og gangbru skal ha ei minimum breidde på 2 m og universell utforming.
- Det vert sett vilkår om fiskefond med årleg bidrag til Jølster kommune på kr 50.000,- kr i 2014 verdi. Årleg bidrag skal oppjusterast i samsvar med konsumprisindeksen kvart tredje år.
- Det vert set krav om næringsfond med årleg bidrag til Jølster kommune på kr. 400.000,- kr i 2014 verdi. Årleg bidrag skal oppjusterast i samsvar med konsumprisindeksen kvart tredje år.
- Overskotsmasse frå tunneldriving skal nyttast til opparbeiding av Moskog industriområde. Utbygger skal syte for og koste transport og planering av overskotsmasse til Moskog industriområde i område K2, K3 eller K4 i godkjent områderegeringsplan for Moskog industriområde.

Administrasjonen vurderer at utbygging av Jølstra vil gje ulemper uansett om Nordkraft AS eller Sunnfjord Energi AS får konsesjon til utbygging. Som tidlegare vist vil ulempene ved Sunnfjord Energi AS si utbygging vere noko høgare som følgje av at eit lengre løp av elva vert bygt ut. Administrasjonen vurderer likevel at kommunen, lokalsamfunnet og storsamfunnet er best tent med å hente ut mest mogeleg fornybar energi, når Jølstra ved konsesjon til utbygging vert endra for all framtid. Grunngevinga for dette er at Sunnfjord Energi AS sin konsesjonssøknad legg til rette for uttak av meir fornybar energi, og gje meir verdi attende til Jølster kommune og lokalsamfunnet. Denne meirverdien er etter administrasjonen si vurdering større enn følgjene av at utbygginga omfattar ein lengre del av elveløpet. Administrasjonen vurderer og at Sunnfjord Energi AS gjennom konsesjonssøknaden presenterer ei meir gjennomarbeidd utbygging enn det som er tilfelle i Nordkraft AS sin konsesjonssøknad.»

Ny vurdering

Det ligg no føre utbyggingsavtale med Sunnfjord Energi AS som sikrar at lokalsamfunnet får kompensert ulempe for fiske og reiseliv/næringsliv gjennom fiskefond og næringsfond. Avtalen inkluderer ein intensjon om rundsti/landbruksveg i tilknytning til utbyggingsområdet. Ein tursti kan sikre ålmenta gode turmogelegheiter i området og gje god etterbruk av øvre del av utbyggingsområdet. Skal denne intensjonen realiserast må det skje i samarbeid med grunneigarane i området. Grunneigarane er ikkje part i utbyggingsavtalen, og er ikkje bunden av denne. Rådmannen ser føre seg at grunneigarane og jakt- og fiskelaget må vere med i planlegging og realisering av rundsti/landbruksveg. Utbyggingsavtalen sikrar og god ressursutnytting av overskotsmassane i Moskog industriområde/Sunnfjord næringspark. Dei evigvarande konsekvensane for fiske, friluftsliv og reiseliv som følgje av utbygging av Jølstra vert samla sett redusert og kompensert for gjennom utbyggingsavtalen.

Rådmannen vurderer at Sunnfjord Energi AS sin konsesjonssøknad gjev mest fornybar energi i samsvar med nasjonale mål, samstundes som Sunnfjord Energi sin konsesjonssøknad i størst grad tek i vare samfunnsinteressene. Konsesjon til Sunnfjord Energi AS gjev såleis størst verdiar attende til lokalsamfunn og Jølster kommune. Etter ei heilskapleg vurdering meiner rådmannen at konsesjon til Sunnfjord Energi AS til bygging og drift av Jølstra kraftverk har større fordelar enn ulemper for lokalsamfunn, kommunen og storsamfunnet.

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dato	Avsendar/Mottakar	Tittel
1	I	28.06.2012	NVE	Høyring av meldingar med forslag til konsekvensutgreiingsprogram for kraftutbyggingsplanar i Jølstra
2	I	08.08.2012	Advokatfirmaet Lund & Co DA	Planer om kraftutbygging i Jølstra - konkurrerende søknader fra Fjellkraft AS og Sunnfjord Energi AS
4	U	22.11.2012		KU program for kraftutbygging i Jølstra - fråsegn frå Jølster kommune
5	U	22.11.2012	NVE; Advokatfirmaet Lund & Co DA	KU program for kraftutbygging i Jølstra - fråsegn frå Jølster kommune
6	I	28.11.2012	Pål Andersen	Rasering av naturarv
7	I	28.06.2013	Sunnfjord Energi	Framdrift i Jølstra -prosjektet
8	U	06.08.2013	NVE Regon Vest	Vedr. Jølstra Kraftverk i Førde og Jølster kommune.
9	I	29.08.2013	Advokatfirmaet Lund & Co DA	Jølstra Fjellkraft i Jølstravassdraget - konsesjon til øvre alternativ
10	I	27.09.2013	NVE Regon Vest	Behandling av konkurrerende prosejekter i Jølstra, Jølster og Førde kommuner i Sogn og Fjordane

11	I	19.11.2013	Nordkraft As	Kraftutbygging i Jølstra, valg av alternativ
12	I	15.05.2014	NVE Regon Vest	Høyring av søknader med konsekvensutgreiing for kraftutbyggingsplanar i Jølstra, Jølster og Førde kommune i Sogn og fjordane
14	U	05.06.2014	Sunnfjord Energi AS	Søknad om konsesjon for kraftutbygging i Jølstra – Utgiftsdekning
13	U	05.06.2014	Nordkraft AS	Søknad om konsesjon for kraftutbygging i Jølstra – Utgiftsdekning
15	U	19.08.2014	kommunestyret Medlemmar UPU	Synfaring 26.08 Jølstra
18	I	07.09.2014	Alf Støfring	Høyring Jølstra
19	U	11.09.2014	NVE Regon Vest	Fråsegn frå Jølster kommune angåande kraftutbyggingsplanar i Jølstra, Jølster og Førde kommune i Sogn og fjordane
20	I	18.09.2014	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Fråsegn til søknad om konsesjon for Jølstra kraftverk, Jølster og Førde kommunar, Kopi
21	I	22.09.2014	Sogn og Fjordane Turlag	Høyringsfråsegn: Jølstra kraftverk.Kopi
22	I	06.04.2015	Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Kraftutbygging i Jølstravassdraget - notat etter møte 24.11.14
23	U	07.04.2015	NVE Regon Vest	Vedr. Konsesjonshandsaming Jølstra.
24	I	30.04.2015	NVE Regon Vest	Søknad om konsesjon for Jølstra kraftverk. Invitasjon til sluttbefaring.
25	I	05.06.2015	Jølster Bondelag	Kommunikasjon mellom Jølster kommune og grunneigarar i Jølster v Jølster bondelag